

Etická výchova

Charakteristika a ciele predmetu

Hlavnou funkciou povinnej voliteľného predmetu etická výchova v nižšom strednom vzdelávaní je osobnostný a sociálny rozvoj žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa primárne využíva zážitkové učenie, riadený rozhovor, diskusia, simulačné hry, ktoré popri informáciách účinne rozvíjajú mravný úsudok, rozlišovanie dobra od zla, orientáciu v etických dilemách dnešnej spoločnosti. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych spôsobilostí ako napr. otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod. Podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách. V nižšom strednom vzdelávaní vedieme žiakov k reflexii a prehodnocovaniu svojho správania i správania iných, vzhľadom na cieľovú rovinu etickej výchovy, ktorou je sociálne rozvinutý človek a spolupracujúce spoločenstvo. Preto sa etická výchova javí ako predmet, ktorý pripravuje pôdu pre ostatné výchovy, ktoré súvisia s uplatnením sa nielen v konkrétnych osobných vzťahoch žiaka, ale aj v jeho pripravenosti žiť pre spoločné dobro.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Etická výchova
Ročník:	deviaty
Časová dotácia:	1 h týždenne/ 33 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	1h
Počet hodín v ŠkVP:	1h
Vyučovací jazyk:	slovenský

UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný vzdelávací predmet.

Ciele predmetu etická výchova

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu, klubu, mesta),
- zdôvodnia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, médií,
- naučia sa kriticky myslieť, kultivovane diskutovať a akceptovať názory iných,
- ocenia prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve i v iných sociálnych skupinách,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť svoju sexuálnu identitu, hodnotu priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,
- osvoja si pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným ľuďom, ktorí potrebujú zvýšené porozumenie a pomoc,
- zdôvodnia dôležitosť stanovenia si životných cieľov, etických hodnôt a zachovávanía spoločensky uznávaných noriem.

Učebný plán

Obsahový štandard

(33 hodín ročne, 1 hodina týždenne)

Prehľbovanie komunikačných spôsobilostí

Obsahový štandard

Učivo predchádzajúcich ročníkov

Počúvanie

Dialóg, diskusia, hodnotiace postoje

Vyjadrenie a prijatie komplimentu

Riešenie konfliktov

Asertívne správanie

Kompromis

Výkonový štandard

Žiak dokáže:

- zdôvodniť dôležitosť počúvania pri efektívnej komunikácii
- vymedziť zásady dialógu,
- uviesť príklad vyjadrenia a spôsob prijatia komplimentu,
- objasniť efektívne riešenie konfliktov,
- vyjadriť dôležitosť kompromisu pri riešení problémov.

Zdravý životný štýl

Obsahový štandard

Ochrana života

Zdravie fyzické i psychické

Práca, voľný čas

Zdravý životný štýl v konzumnej spoločnosti

Vzťahy medzi chlapcom a dievčaťom, zodpovedný sex

Ostych, intimita, hygiena

Otvorenosť pre vzťahy ako súčasť zdravého životného štýlu

Cieľavedomosť, prosociálnosť

Výkonový štandard

- identifikovať znaky zdravého životného štýlu,
- posúdiť potrebu rovnováhy medzi zábavou a povinnosťami,
- rozlíšiť prejavy konvenčného a nekonvenčného správania,
- uznávať potrebu ochrany svojho zdravia a zdravia iných,
- vysvetliť miesto prosociálneho správania v zdravom životnom štýle

Závislosti

Obsahový štandard

Závislosti

Sekty a kulty

Sloboda od závislosti a zdravý životný štýl

Výkonový štandard

- identifikovať typy závislostí,
- diskutovať o škodlivosti siekt,
- objasniť dôležitosť zodpovednosti pri ochrane pred závislosťami,

Masmediálne vplyvy

Obsahový štandard

Média a ich poslanstvo

Typy mediálnych produktov

Kritický divák

Užívanie internetu

Sociálne siete

Výkonový štandard

- diskutovať o zámeroch tvorcov televíznych programov,
- analyzovať prvky mediálneho produktu,
- vystihnúť rozdiel medzi správou a komentárom,

- zostaviť zoznam zásad kritického diváka,
- zhodnotiť prínos médií v živote človeka,
- vytvoriť návrh vlastného mediálneho produktu,
- diskutovať o výhodách a nevýhodách používania internetu.

Medzipredmetové vzťahy:

Prostredníctvom afektívnych cieľov v jednotlivých predmetoch sa obsah etickej výchovy prelína celým výchovno–vzdelávacím procesom.

V rámci deviateho ročníka sú začlenené aj prierezové témy:

- osobnostný a sociálny rozvoj - podporovať u žiakov schopnosť uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov - žiak má získavať a upevňovať kvalitné medziľudské vzťahy, potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu
- mediálna výchova - rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá umožní žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty
- multikultúrna výchova - žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, rešpektujú ich ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať

HODNOTENIE

Predmet etická výchova hodnotíme slovné *absolvoval* – *neabsolvoval*.

Cieľom je viesť žiakov k prosociálnemu správaniu.